

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריה נרדפה

גיליון 6

מנחם אב ה'תשפ"א

יולי 2021

אבישיג

השודמית

נורית צדרבוים
חן שייט

אביבה מנשה
קובי פרידחי

עמית דרבקין-חן
אפי הלפרין

מלאני בר
מירה גלזר

דינה אבן-ספיר
עידית אלפסי

דבר העורכים

גם מלכים מזדקנים.
גם בהם נועץ הזמן את מלתעותיו.
כך אירע לדויד, שפעם יכול היה להביס אפילו את גוליית.
כשזקן המלך וגופו בגד בו, קר היה לו.
הפתרון דאז – הביאו את אבישג השונמית, הצעירה, אליו.

א והמלך דוד זָחַן בָּא בַּיָּמִים וַיִּכְסְהוּ בַּבָּגָדִים וְלֹא יָחַס לוֹ: ב וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו יִבְקֹשׁ לְאֶדְנֵי
הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה צְהוּלָה וְעַמְדָּה לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ וְתֵהִי לוֹ סִכְנָה וְשִׁכְצָה בְּחִיקָהּ וְחַס לְאֶדְנֵי הַמֶּלֶךְ:
ג וַיִּבְקֹשׁ נַעֲרָה יְפָה בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וַיִּמְאָלוּ אֶת־אֲבִישָׁג הַשְּׁוֹנְמִית וַיִּבְחָרוּ אֹתָהּ לְמֶלֶךְ:
ד וְהַנַּעֲרָה יְפָה עַד־מָאֵד וְתֵהִי לְמֶלֶךְ סִכְנָה וְשִׁכְצָתָהּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא יִדְעָה: (מלכים א, א)

מי היא אותה נערה, אבישג? מדוע פותח ספר מלכים א, דווקא בסיפור אודותיה?
מה אנחנו יודעים עליה, ועל הרקע שלה? כיצד היא קשורה לתכני בית המלוכה?
האם יש לה קשר לאישה שונמית אחרת, המופיעה במלכים ב, ד?

ביקשנו מכם להכיר לנו את דמותה ולכתוב עליה.

מתוך כל היצירות שקיבלנו בנושא בחרנו 10 יצירות לגיליון הנוכחי ואנחנו מקווים שתאהבו אותן.

קריאה מהנה,
עדנה אפק ואלירן דיין

שימו לב:

הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.
כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהה העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.
העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות,
רבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת
ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

כתב עת בעקבות דמותה המקראית
אחריוך
נרוצה

אָנִי כַמַּעַט דינה אבן־ספיר

אָנִי כַמַּעַט מִים
כַּמַּעַט רַק כַּמַּעַט נִגְעַתִי בְּשָׁמַיִם
וְנִפְלְתִי כְמוֹ גְדוּלָה
הַתְרוֹסְקֵתִי עַל סִירָה

אָנִי כַמַּעַט
כַּמַּעַט רַק כַּמַּעַט, שְׁחִיתִי בַמַּיִם
כַּמַּעַט וְעַפְתִּי לְשָׁמַיִם
עַת הַתְפָּרְקֵתִי וְנִגְמַר

אָנִי כַמַּעַט, רַק כַּמַּעַט נֶאֱהָבְתִי
לֹא הַתְכוּוֹנֵתִי, הַתְמוּטְטֵתִי
הַתְכוּוֹצֵתִי, הַתְבִּישֵׁתִי
הַתְעוֹרְרֵתִי בְדָמִן

כָּבַר הָיִיתִי כַמַּעַט,
עַת בְּרַחֲתִי,
הַסְתַּתְרֵתִי, זִיפְתִּי
מִתַּחַתִּי, וְלֹא הַעֲזֵתִי
אֲחֵרֵתִי בְדָמִן

אָנִי אָבִישׁג,
רְצִיתִי לֹא רְצִיתִי
נִזְכַּרְתִּי וְשָׁכַחְתִּי
וְהָיִיתִי כַמַּעַט

כַּמַּעַט, רַק כַּמַּעַט חָיִיתִי
אֶת עֲצָמֵי שְׁקָרְתִּי
מֵעֲצָמֵי הַסְתַּתְרֵתִי וְדִי
וְהָיִיתִי עֲבוּרָךְ מְעַט מְדִי

וְכַשְׁכַּמַּעַט וְהַצְלַחְתִּי
בְּמַכְחֹל, בֵּין מַיִם לְשָׁמַיִם
לְצִיֵּר שׁוֹב אֶת חַיִּי
בְּאֵת וְנִתַּתְּ לִי מַיִם בַּיָּד

וְשׁוֹב הָיִיתִי וְנִשְׁבַּרְתִּי
וְשׁוֹב הָיִיתִי וְנִעַלְמֵתִי
וְאוֹתִי כָּבַר לְעוֹלָם לֹא תִשְׁכַּח
אָנִי אָבִישׁג

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק נרוצה

וזפש את האישה אפי הלפרין

בהגיע הידיעה על מות אבשלום לארמון בירושלים, חיך אֲדוֹנִיָּה לעצמו בסיפוק. מאז ומתמיד ידע הנסיך השאפתן שבגלל היותו רק בנו הרביעי של דוד יהיה עליו לכלכל את מעשיו בתבונה אם ברצונו לשלוט אִי-פעם בממלכה המאוחדת; והנה, לאחר המתנה כל כך ארוכה, התדפקה סוף סוף ההזדמנות המיוחלת על דלתו.

באותה עת כבר מלאו לאדוניה שלושים וחמש, ולראשונה בחייו הוא הפך להיות המבוגר מבין יורשיו החוקיים של המלך. אחיו הבכור, אמנון, נרצח שש שנים קודם לכן; השני, בְּלָאָב, מת מהכשת-נחש; ועתה דאג אלוהים שגם האח השלישי ילך לעולם שכולו טוב. ברוך הוא וברוך שמו. מבחינתו, נותרה אפוא רק הבעיה הקטנטנה הקרויה שְׁלֹמֹה. הילדון שאמו הזנזונת ניצלה את תשוקתו של דוד אליה כדי לנסות להבטיח שהכתר יונח על ראשו דווקא, וזאת בניגוד מפורש לנוהג המקובל באזור.

אלא שגם אדוניה יפה-התואר לא היה קוטל קנים. במיוחד בכל הנוגע לנשים. וכמטרתו העיקרית בדרך לכס-המלכות הנכסף הוא הציב את אבישג – הבתולה היפהפיה שצורפה לאחרונה להרמונו של אביו כ"סוכנת".

אבישג הכפריה עדיין לא הכירה את מאזן הכוחות שפעלו בארמון ואת התככים האינסופיים שרחשו בין כתליו, והיתה נוחה להשפעה. והעיקר, המלך הזקן חלק עמה את יצועו מדי לילה – גם אם, כפי שגרסו השמועות, כבר לא היה בכוחו לדעת אותה – ולכן היא נמצאה הכי קרוב שאפשר לאוזניו.

במשך שלוש שנים עגב אדוניה על אבישג, כבש את לבה וסיפק את עוֹנְתָהּ, והיה משוכנע שאיש מלבד שניהם אינו יודע על כך. ורק כשהרגיש שיש ביכולתו לסמוך עליה שתטה את כף-המאזניים לטובתו כאשר יִדְרֹשׁ דוד להכריע בינו לבין שלמה, הוא יצא למאבק גלוי על התואר.

בדומה לאבשלום המנוח, גם הוא עשה לו רכב ופרשים והקפיד שחמישים איש ירוצו לפניו במטרה להדגיש את מעמדו הרם. וכדי לקבוע עובדות בשטח, גם זבח שור וּמְרִיא וצאן, וזימן את רוב אֲחָיו בני-המלך, ואביתר הכהן, ויואב בן-צרויה, ושרי-הצבא ושאר תומכיו הרבים כדי לאכול ולשתות ולקרוא בקול 'יחי המלך אדוניהו', וזאת למרות שאביו היה עדיין בחיים.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא
אחריוך
נרוצה

כתב עת בעקבות דמויות המקרא
אחריק
נרוצה

הכל התנהל לפי תכניתו לְמַעַט פרט אחד. הוא התעלם מהשפעתו הרבה של נתן הנביא בחצר-המלכות ושכח לכרות עמו ברית ולהזמין מבעוד מועד לאירוע החגיגי. הָלָה, נעלב ונסער, התיצב בפני דוד ודיווח לו על ההתרחשויות, ובעוד בת-שבע המנוסה מסיחה את דעתה של אבישג הטירונית ומונעת ממנה להתערב למען מאהבה, הצליח לשכנעו להכתיר מיידית את שלמה בן השתיים-עשרה כמחליפו, ובכך סיכל את מזימתו של המורד.

אדוניה המבוהל, שחייו ניצלו ברגע האחרון רק בזכות בריחתו לְמִשְׁכַּן והאחזתו בקרנות-המזבח, הבין שהוא אמנם הפסיד בקרב הראשון אך לא בהכרח את מערכה כולה, והמתין להזדמנות נוספת. וזו אמנם נקרתה בדרכו עם פטירתו של אביו. אם יעלה בידו לקבל את אבישג – שנחשבה כרכושו הפרטי של דוד לכל דבר ועניין – ולהפוך אותה לאשתו החוקית, אזי תוענק לו לגיטימיות מסוימת כיורשו של המלך המת. ובתרחיש כזה, ייתכן שמתישהו בעתיד יתאפשר לו לתפוס את השלטון בכוח, או שלאחיו הצעיר תקרה איזו 'תאונה' מסתורית לפני שיוולדו לו בנים.

אבל גם תכסיסו האחרון לא צלח. שלמה, שהחכים ונעשה מנוסה יותר ויותר ככל שחלף הזמן, זיהה את המניע הנסתר שעמד מאחורי בקשתו התמימה לכאורה של אדוניה, והורה לחסל אותו ולנטרל את בני-בריתו. וכאקורד הסיום של הפרשה האומללה הזאת אף דאג להחזיר את הפילגש האבלה והמאוכזבת אַחַר כבוד לביתה שבשׁוּיָנִים.

הסוכנת של המלך קובי פרידחי

ביום החופשי שלה נהגה אבישג להיפגש עם חברותיה על הספסל בגינה הציבורית של עיר דוד. הייתה שם תיבת הדואר הבינלאומית דרכה שלחו את משכורותיהן לעבר שונם, ארץ מולדתן, ולידה טלפון ציבורי. בית המלך דרשו לקבל נערה בתולה לתפקיד הסוכנת, כך הגיעה אבישג לשרת בארמון. היא הייתה צופה מן הצד בזמן שחברותיה לספסל היו מנסות להעביר מעט אהבה ותשוקה דרך השפופרת אל האיש שלהן שנשאר שם.

לאחר מכן היו יושבות ומתמרמרות בשונמית מהירה מעורבבת במילים בעברית. אבישג לרוב שתקה. הרי, כמו שהן נהגו להזכיר לה מדי פעם, היא גם רווקה וחופשיה וגם משרתת צמוד צמוד לדוד המלך, ואיך תוכל להתלונן? האמת היא שלמרות שבצעירותו, כך מספרים, הרג את גוליית הענק באבן קטנה, כיום קשה לראות זאת בתווי פניו של האיש הזקן שאפילו על חום גופו התקשה לשמור.

הן אולי רואות את המשפחה פעם בשנה, חשבה לעצמה, אבל לפחות יש מי שיקבל אותן כשיחזרו הביתה. היא הרגישה בודדה כל כך. לעיתים כשהייתה שורה עליה רוח טובה, הייתה מדמיינת כיצד חוזרת לשונם כגיבורה, מקימה בית ומשפחה ורואה את נכדה יושב על הספסל בגינה, שני חבריו לצידו ואומר: "אתם יודעים? סבתא שלי, ביהודה, הייתה הסוכנת של המלך".

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריוך
נרוצה

דָּוִד שִׁירָק רוֹאֵה לְךָ הַבַּיִל רן שייט

דָּרוּשׁ !
מְכַרְזִים הַשְּׁלִיחִים מֵעַל הַהָרִים,
דָּרוּשׁ גּוֹף חָמוּם
וְדָרוּשִׁים אֲבָרֵי שֶׁמֶשׁ,
קוֹרְאִים הֵם מְרֹאשֵׁי הַגְּבֻעוֹת.

וְאֵת
בוֹאֵי עִם כָּל הַיְפֵי הַזֶּה,
תִּלְתְּלִים עַד חֲזָק,
אֲצַבְעוֹת דְּקִיקוֹת שְׂבָלִים
וְאֶפְרֶסֶק לְחַיִּים.
לְבָשִׁי מְחוּךְ אָדָם יוֹן,
עֲטִי גַרְבֵי רֶשֶׁת שֶׁל לִילָה
וּפֶס גּוֹפִיָּה דַקֶּת כּוֹתֶפֶת.

וְעָלִי
לִירוּשָׁלַיִם
וּבוֹאֵי בְּאַרְמוֹנוֹ
תַּחַת רֶבֶד שְׁמִיכוֹת וְאַבְקָה,
אֶל גּוֹף דָּוִד יָבֵשׁ וְיִגַע
שֶׁלֹא יִגַע
שֶׁלֹא יִדַע.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק נרוצה

השׁוֹנְמִית אביבה מנשה

נַעֲרָה יָפָה, בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל לֹא נִמְצְאָה,
 מְלֵבֵד אַחַת,
 יָפִיָּה זֹהָר, כָּל מִי שֶׁבִּסְבִּיבְתָהּ הִסְתַּנּוּוֹר,
 תָּמָה, וְעִנְיָהּ, אַבִּישֵׁג הַשׁוֹנְמִית הוּא שְׁמָה,
 וְהַנַּעֲרָה יָפָה עַד מְאֹד,
 וְתִשְׁכַּב בְּחֵיק הַמֶּלֶךְ דָּוִד,
 וְתִהְיֶה לַמֶּלֶךְ סוֹכְנֵת, וְתִשְׁרָתְהוּ,
 וַיִּיחַם לַמֶּלֶךְ עַד מְאֹד,
 וְתִרְפָּא אֶת גּוֹיָו,
 וְהִצִּינָה וְהִקְרָה נַעֲלָמוֹ כְּלֵא הָיוּ,
 כְּמוֹ שֶׁמִּיכָה רָכָה,
 גּוֹיֵף אֶל גּוֹיֵף נִצְמָדוּ,
 חָם גּוֹיֵפֵינוּ, חָם אֱלֹהֵינוּ...
 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד לֹא יָדָעָה...

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק נרוצה

אַבְיִשֵׁגַּ הַשׁוֹזְמִית עידית אלפסי

התרגשות. אני נוסעת למלך.
 אומרים שקר לו. כל הזמן קר לו. הגלגלים משקשקים. אני חושבת על הידיים שלו. הן בטח
 מקומטות כמו של סבא שלי, עם עורקים מכחילים.
 ידי המלך יציבות? שנים של אחיזה בחרב מייצבות את הידיים, מחזקות את הגו.
 צעדיו, קלים, או שהוא מתנהל בכבדות?
 אולי, עכשיו הוא נח. מעורסל בכס מלכותו, עוטה אדרת.
 אומרים שקר למלך. כמו לנונה שלי. תמיד קר לה. היא מתעטפת ברדיד צמר בחמסין, וקר לה.
 אצלנו, בבית, השמש לא נחה. העור שלי שחום כמו של כולן בשונם..
 אני אוהבת לרוץ בכרמים וּלְאָרוֹת תַּאֲנִים. עכשיו אני חשה את טעמן על הלשון. מתוקות
 מדבש. אני רעבה. יצאנו לדרך עם זריחת החמה ועכשיו היא ברום השמים.

"עוד מעט נגיע" אמר נהג העגלה.

מה עושים כשפוגשים מלך, קדים? משתחוים? כורעים אפיים? מישירים מבט? משפילים
 מבט? טוב שלבשתי שמלה לבנה, נטולת שרוולים. שייראה שיש לי כתפיים חמודות, וְשִׁדִּי
 בוסר. לא משחתי שָׁרֶק ולא כָּחַל. כולי טבע, חופש, וחום של קיץ.
 אני אהיה כבשת המלך הקטנה. אשכב בחיקו. אחמם את ימיו. את לילותיו.
 דָּוִד.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא
אחריק
נרוצה

מלאני בר

הייתי רוצה להיות כמו אבישג
 להיות מגשת פתשורה לאיש זקן
 לעזר לו להתחמם
 לשכב לידו עירמה
 לחבק, לנחם
 ומדי פעם
 לתת לו מכה
 ככה בקטנה
 איפה שכוואב
 על מנת שייבנו.
 הוא והאחרים

זה לא משנה כמה זקן או מכבד או עשיר אתה
 אתה פשוט לא יכול להתייחס ככה לאשה

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריוק נרוצה

אַבְיִשֵׁג הַשְׁוֹזְמִית מירה גלזר

אֹלֵי דְוֹקָא רְצִית מְשֵׁהוּ אַחַר, אַבְיִשֵׁג.
 יֵשׁ לָךְ שֵׁם שֶׁל פְּמִינִיסְטִית
 בְּטַח לֹא מְחַמֶּמֶת יְצוּעִים
 אֹלֵי רְצִית קְרִיירָה
 לֹא עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ; מְמַתֵּג כֹּכֵל שְׁיֵהִיָּה, מְמַלְכֶתִי, A לִיסֵט
 אֹלֵי רְצִית מְחַמָּאוֹת עַל תּוֹדָעָה רְחֻבָה
 מְנַעֵד אִינְטֵלִיגֵנְצִיָּה רְגִישִׁית מְרֻשִׁים
 אֲבֵל קִיבֵלֶת: הֵיפָה בְּגִבּוֹל יִשְׂרָאֵל, אַבְיִשֵׁג
 – קִבְּלִי אֶת הַמְּחַמָּאָה, אֵל תִּהְיִי פּוֹלְנִיָּה.
 לֹא הִתִּימְרֶת לְאַקְטִיבִיזְם
 וְלֹא אֲשֶׁת מְצַעֲדִים אֶזּוֹטְרִיִים עִם פְּתוּבוֹת עַל הַגּוֹיָף
 בְּטַח לֹא רְצִית לִהְיוֹת מְפַזֵּר חֵם
 וְאַפִּילוּ לֹא עָלָה בִידּוֹ: שְׂאֲרָךְ כְּסוּתָךְ וְעוֹנֶתְךָ.
 אֹלֵי רְצִית מְשֵׁהוּ אַחַר
 וְהֵם לֹא שְׂאֵלוּ
 וְגַם הוּא לֹא שְׂאֵל לְשִׁמְךָ.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק נרוצה

אבישיג - אז מה השאלה נורית צדרבוים

אבישיג השנימית הבתולה היפה בבנות
 נלקחת לשרת מלך בגופך ביפי מראך
 האם נשאלת, האם נתת רשותך?
 והמלך, מה לו ולנערה המובלת אליו בגאון
 כאשר תש כחו, כבר אינו רב און?
 ככל שהיתה בתולה עדין לא ננגעה.
 ככל שהיתה יפה, כבוד המלך לא ידעה.
 מאז אותו פסוק הנמסר פעדות מרשיעה
 בספר שכלו עסוק במלכים רבי מעלה
 תקנון בי אחת הנשאלה:
 "מה ענין שמטה לתשמישי מטה?"
 ואמר: "מחצית התשובה אם לא כלה
 כבר טמונה פתמונה בשרשי הנשאלה."

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריוך נרוצה

מִי אֶתְּ אֲבִישׁג הַשׁוֹנְמִית עמית דרבקין-חן

וַיִּבְקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה,
וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד לֹא יָדָעָה.
מִי אֶתְּ אֲבִישׁג הַשׁוֹנְמִית?
מְשֻׁרְתֵת אִישִׁית
שֶׁהִי־תָה מְעֻרְבֵת רַגְשִׁית?
אוֹ עֵלְמָה לְבַדָּה
שֶׁאֵין לָהּ מַעֲמֵד חֻקִּי כְּאִשָּׁה נְשׁוּאָה?
אוֹ שְׂמָא הֵיית רַק נַעֲרָה מַעֲשִׂית
שְׁחֻמָּה צְנָה
אֲשֶׁר הַדִּירָה מִמֶּלֶכְךָ שִׁינָה?

מִי אֶתְּ אֲבִישׁג מְשׁוֹנָם?
הָאֵם שְׁעֵרֶת
שֶׁאֵת עֵלָה לְעַמּוּת בֵּין אַחִים?
הָאֵם יָדָעֶת
שֶׁעֲלִיךָ חֲשֵׁב אֲדֹנֶיהָ מְחַשְׁבָּה אַחֲרוֹנָה?
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר בִּקְשָׁתִי עִמָּדִי
הִיא זֹאת אֲשֶׁר גָּרַמָה לְמוֹתִי.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק נרוצה

חפשו אותנו גם בפייסבוק:

/narutsa.magazine

שימו לב: הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.

כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהה העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.

העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות,

לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת

ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

**מייסדים: עדנה אפק ואלירן דיין
עיצוב גרפי: אלירן דיין**